

Kvinne. Ingen tvil om at skuespiller Ida Løken gikk inn på dametoiletet som kvinne.

Crosscasting. Med medbragt skjeggstubb, lim og speil på kafé.

Mann. Men Ida Løken kommer ut av herretoiletet som mann.

Skuespiller med skjegg i toalettmappen

Lett å få hakeslepp om du ber skuespiller Ida Løken (29) på kafé. Vi gikk ut med en kvinne i rødrutet kjole. Etter et toalettbesøk kom hun tilbake som mann! Crosscasting, kaller hun sitt kunstneriske kjønnsbytte.

THORLEIF ANDREASSEN
ROLF ØHMAN (foto)

Kvinnelig teatergruppe. Vi – og vår mer og mer skjeggete og maskuline skuespiller – vekker oppsikt under kafébesøket. Noen stirrer åpenlyst. Andre begrenser seg med sideblikk. Men alle ser! Ikke daglig kost med medbragt skjeggstubb, lim, saks, bordspill og penisertatter på kafébordet.

Ida Løken tilhører Subfrau, en nordisk, fri teatergruppe hvor kvinner spiller menn. I dag kl. 16.00 og 18.00 leker seks kvinner utkledd som menn med kjønnsroller i en fartsfylt komedie på Det Åpne Teater i Oslo. De profesjonelle skuespillerne er godt forberedt. Forkledd som menn har damene vært på byen og utforsket mannlige revirer – ja da, strippekubber og herretoiletter inkludert.

– I år er vi er på turné i de nordiske land med forestillingen «Svensexå (utdringslag) for Dick», en enakter om menn skrevet for oss av dramatikerens Anders Larsson. Den handler mye om å ta ansvar for sine handlinger. Det går ikke som gutta har tenkt. Dick dukker aldri opp. Det for-

undrer meg om ikke dette stykket settes opp av menn om et års tid. Det er et fristende stykke å spille for menn, i alle fall for meg som mann, smiler Ida Løken.

Lyst på film

Folk er vant til å forholde seg til kjønn, hannkjønn eller hunnkjønn. Åpenbart utrygt for en forbigående kvinne å ikke vite hva hun ser. Kvinnen snubler i egne ben, havner nesten oppå vårt bord, får fotfeste og fjerner seg hurtig. Entusiastiske Ida Løken med rastahår og spill levende øyne synes ikke å legge merke til all stirringen. Kanskje fordi hun har så innmari mye på hjertet. Hun forteller at hun kommer rett fra prøve på Blage-teateret i Drammen, som

skal på turné med en barneforestilling i Buskerud til høsten. Videre rører hun at Subfrau har lyst til å gjøre TV-sketsjer, kokkegreier og militære reportasjer om manning, ja, film også.

Mann ville slåss

Utkledd som en tøff kar med tannpirker mellom tennene, holdt det på å gå riktig galt for Ida Løken på undergrunnsbanen i Helsingfors. En kar ville slåss for å få korporlig avgjort at han var tøffest.

– Hvorfor spille menn?
– For en skuespiller er det ultimate å gå over kjønnsroller. Man tilegner seg andre uttrykk og utvider seg som skuespiller, så å si. Dessuten er det utrolig morsomt. Det er lettere å være morsom som mann,

det gir en annen tilgang på humor, synes vi.

Publikumspris

Det fjerde og siste året på Teaterhøyskolen i Helsingfors hadde Ida Løken og de øvrige avgangselevne en studieperiode der de forsket i kjønnsroller under ledelse av den profesjonelle dragking og performance-artist, Diane Torr, fra New York. Arbeidet resulterte i dragking-gruppen Subfrau. Sommeren 2001 var gruppen på den internasjonale kvinneteaterfestivalen i Torneå/Happaranda hvor den vant publikumsprisen med «Kravattkontroll». I fjor sommer var jentene spesielt invitert på dragking-festivalen «Go drag!» i Berlin. Med forestillingen, «This is not my body», sto

Subfrau for eneste nordiske bidrag.

Forvandlingen

For ikke å skremme menn fra å invitere Ida Løkens på kafé, kan vi opplyse at kjønnskiftet skjer gradvis. Skjegg påklippet ved kafébordet, men klesskift og innsnøring av bryster foregår på toalettet.

Tilbake kommer en tøfing med rød skjorte, cordbukser, bredt lærbelte og skate-sko. Mye mer skrevbeint og plasskrevende ved bordet enn det skjeggete kjolemennesket. Fyren inn- tar en slags hengende liggestilling.

– Kan jeg stikke nå, eller? spør den rastløse karen i «Svensexå for Dick».